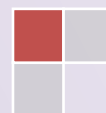

2020

*Збірник наукових статей
за матеріалами VI Всеукраїнської
науково-практичної конференції*

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ
СИСТЕМ В УМОВАХ
ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ
ЕКОНОМІКИ»
16 – 17 квітня 2020 р.**

**ЧАСТИНА 1
Секції 1,2**

УДК 330.111.66:316.422

Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: Збірник наукових статей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (16 – 17 квітня 2020 р.). Частина 1. – Дніпро: НМетАУ, 2020. – 489 с.

У збірнику містяться матеріали доповідей VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки» (16-17 квітня 2020 р.). Для науковців, викладачів, фахівців-практиків, студентів економічних спеціальностей

Програмний комітет конференції:

Ковальчук К.Ф., д.е.н., професор, декан факультету економіки та менеджменту Національної металургійної академії України

Прохорова В.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та організації діяльності суб'єктів господарювання Української інженерно-педагогічної академії

Журавльова Т.О., к.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Грицина О.В., к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Львівського національного аграрного університету

Сокиринська І.Г., к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів Національної металургійної академії України

Божанова О.В., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Національної металургійної академії України

Аберніхіна І.Г., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Національної металургійної академії України

Мушнікова С.А., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Національної металургійної академії України

За додержання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імена та назви несе відповідальність автор матеріалів.

© Національна металургійна академія України, 2020

3) удосконалення обліку витрат на поліграфічне виконання замовлення на основі калькуляції вартості поліграфічних робіт.	- контроль за рівнем поліграфічних витрат, можливість економічно обґрунтувати вибір поліграфічної бази видавництва.
---	---

В управлінні витратами на виготовлення видавничої продукції важливе значення має також розроблення форм їх документування, за якими можна було б не лише фіксувати їх величини, але й контролювати весь процес дотримання умов виконання.

Список використаної літератури

1. Лазановський П.П., Данилик О.Р., Волощак М.В. Чинники впливу на сучасний вітчизняний видавничий бізнес // Науковий вісник НЛТУ України. Серія економічна. - 2017. - №27(2). - с.65-68.

*Лега О.В., к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,*

*Яловега Л.В., к.е.н.,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,*

*Прийдак Т.Б., к.е.н.,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю,
Полтавська державна аграрна академія
o_lega@ukr.net*

ІНФОРМАЦІЯ У ПОДАТКОВИХ РОЗРАХУНКАХ: ЗМІСТ, КЛАСИФІКАЦІЯ

Будь-яка підприємницька діяльність пов'язана з нарахуванням та сплатою податків та зборів, а діяльність податкових органів зі збиранням, пошуком, перевіркою інформації, передаванням її третім особам, захистом та охороною персональних даних платників податків чи інших відомостей конфіденційного характеру тощо.

Необхідність ведення обліку в системі оподаткування обумовлена

забезпеченням умов для проведення державного контролю за дотриманням податкового законодавства суб'єктами господарювання. Одним з обов'язків платників податку є ведення в установленому порядку обліку доходів і витрат, складати звітність, що стосується обчислення і сплати податків та зборів, тоді як фіскальних органів - контроль своєчасності подання платниками податків та платниками єдиного внеску передбаченої законом звітності (декларацій, розрахунків та інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків, зборів, платежів), своєчасність, достовірність, повнота нарахування та сплати податків, зборів, платежів [1]. Такі дії як підприємств, так і Державної фіскальної служби неможливі без певної сукупності відомостей та даних, що являє собою податкова інформація.

Згідно зі ст. 16 Закону [2] податкова інформація – сукупність відомостей і даних, що створені або отримані суб'єктами інформаційних відносин у процесі поточної діяльності і необхідні для реалізації покладених на контролюючі органи завдань і функцій у порядку, встановленому Податковим кодексом України (далі – ПКУ). Класифікація податкової інформації за режимом доступу за ПКУ представлено на рис. 1.

Рис. 1. Класифікація податкової інформації за режимом доступу за ПКУ

Джерело: узагальнено авторами на підставі [3]

З метою інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органи податкового контролю використовують інформацію, що міститься в податкових деклараціях; фінансовій звітності; інформацію про фінансово-господарські операції платників податків; про експортні та імпорتنі операції платників податків; інформацію від банків, інших фінансових установ про наявність та рух коштів на рахунках платника податків та іншу інформацію, перелік якої закріплений у п. 72.1 ст. 72 Податкового кодексу України [3].

Податкове інформаційне середовище суб'єктів господарювання представлене фінансовою, статистичною та іншою звітністю; реєстрами податкового і бухгалтерського обліку, ведення яких передбачено законом; первинними документами, які використовуються в бухгалтерському та податковому обліку і пов'язані з нарахуванням та сплатою податків і зборів.

Вітчизняні науковці [4, 5] виділяють певні групи податкових документів: розрахунково-декларативні, довідкові, облікові та податкові повідомлення.

На нашу думку, податкову інформацію необхідно перш за все, класифікувати за джерелом її походження, яким можуть бути як органи фіскальної служби, так і платники податків (табл. 1).

Таблиця 1

Класифікація податкової інформації [6]

Податкова інформація	
Органів фіскальної служби	Платників податків
Організаційного характеру (реєстрація або облік у органі фіскальної служби; надання необхідної інформації про відкриття рахунків, про рішення, прийняті судом або власником);	
Приклад, Заява (для юридичних осіб та відокремлених підрозділів) (форма № 1-ОПП) , Заява (для самозайнятих осіб) (форма № 5-ОПП) , Повідомлення про об'єкти оподаткування, або об'єкти пов'язані з оподаткуванням або через які провадиться діяльність (форма № 20-ОПП), Заява про ліквідацію або реорганізацію платника податків (форма №8-ОПП), Заява сільськогосподарського підприємства про зняття з реєстрації як суб'єкта спеціального режиму оподаткування податком на додану вартість (форма № 3-РС) , Заява про реєстрацію сільськогосподарського підприємства як суб'єкта спеціального режиму оподаткування податком на додану вартість, реєстраційна заява про внесення сільськогосподарського товаровиробника до Реєстру отримувачів бюджетної дотації (Форма № 1-РОБД), Єдиного державного реєстру юридичних та фізичних осіб-підприємців, Реєстру платників податку на додану вартість і т .д.	
Листи «про результати опрацювання зібраної податкової інформації щодо проведення фінансово-господарських	Довідкова – документи, що містять довідкові відомості, які деталізують дані для обчислення податків, що розшифровують або

Податкова інформація	
Органів фіскальної служби	Платників податків
<p>операцій». Складається підрозділами податкового аудиту на підставі аналізу даних інформаційних систем органів фіскальної служби і надсилається за місцем реєстрації контрагентів суб'єкта господарювання, за яким вона була складена</p> <p>Дані III служать підставою, перш за все, для підготовки інформаційних запитів щодо проведених господарських операцій, а в подальшому – для виходу на позапланові податкові перевірки до контрагентів, з посиланням на норми ст. 78 ПКУ</p>	<p>обґрунтовують податкові розрахунки. Тут можна виділити документи, необхідні для обчислення податків та документи довідкового характеру, що не впливають на обчислення сум податків.</p>
<p>Результати податкових перевірок – акти (довідки) камеральної перевірки, документальної (виїздної) перевірки, документальної (невиїздної) перевірки, акт (довідка) про результати фактичних перевірок тощо</p>	<p>Облікова – документи, що є зведеними формами обліку. Первинні документи бухгалтерського обліку, накопичуючись і систематизуючись у податковому обліку, підлягають узагальненню за певний період. Після цього в згрупованому вигляді документи визначають суму нарахованих податків, що підлягають внесенню в бюджети.</p>
<p>Податкове повідомлення-рішення - це письмове повідомлення контролюючого органу (рішення) про обов'язок платника податків сплатити суму грошового зобов'язання, визначену контролюючим органом у випадках, передбачених цим Кодексом та іншими законодавчими актами, контроль за виконанням яких покладено на контролюючі органи, або внести відповідні зміни до податкової звітності</p>	<p>Звітно-декларативна – документи, у яких фіксуються податкові розрахунки й суми податків. За кожним податком існує єдиний розрахунковий документ, що подається платником податків у орган фіскальної служби у встановлений законодавством строк.</p>

У п.п. 44.1 ПКУ зазначено, що для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, бухгалтерської звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів [3]. Платникам податків забороняється формування показників податкової звітності, митних декларацій на підставі даних, не підтверджених документами, що визначені абзацом першим цього пункту.

Тобто, якщо звітно-декларативна документація чітко визначена нормативними документами, то облікова представлена безпосередньо

первинними документами, у яких формується інформація, необхідна для нарахування податків і зборів.

Отже, податкова інформація для фіскальних органів – це сукупність відомостей та/або даних, що створені або отримані суб'єктами інформаційних відносин у процесі поточної діяльності, збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді, і необхідні для реалізації покладених на контролюючі органи завдань і функцій у порядку, встановленому Податковим кодексом України. Для суб'єктів господарювання, податкову інформацію можна трактувати як сукупність відомостей та/або даних, які відображаються у первинних документах та реєстрах, які використовуються в бухгалтерському та податковому обліку, пов'язаних з нарахуванням та сплатою податків і зборів, а також у податкових деклараціях.

Список використаної літератури

1. Мандзюк О. А. Правовий режим податкової інформації в Україні: автореферат дис. на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук за спеціальністю 12.00.07. Запоріжжя, 2014. 20 с. URL: <http://goal-int.org/pravovij-rezhim-podatkovoi-informacii-v-ukraini> (дата звернення 09.04.2020).
2. Про інформацію: Закон України від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII. Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12/para0177#o177>. (дата звернення 09.04.2020).
3. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. (дата звернення 09.04.2020).
4. Гега П. Т., Доля Л. М. Основи податкового права : навч. посіб. 3-тє вид., випр. і доп. К. : Т-во «Знання», КОО, 2003. 302 с.
5. Шахов С. В. Звітування зі сплати податків та зборів у системі загального виконання податкового обов'язку. URL: www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Dtr_pravo/2010_1/files/LA110.pdf. (дата звернення 09.04.2020).
6. Лега О. Використання податкової інформації у розрахунках з бюджетом. Agricultural and Resource Economics : International Scientific E-Journal. 2017. ol. 2. No. 3. Pp. 63–74. URL: www.are-journal.com. (дата звернення 09.04.2020).

*Лемішко О.О., к.е.н., доцент
доцент кафедри фінансів
Національний університет біоресурсів
і природокористування України, м. Київ
elena.lemishko@gmail.com*

ДЕФІНІЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ВІДТВОРЕННЯ КАПІТАЛУ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

Новітні політичні та економічні перетворення, що відбуваються в Україні, актуалізують значення чинників і механізмів, що визначають характер відтворювальних процесів. Забезпечення стійкого економічного розвитку є ключовим завданням, що постає перед національним господарством, у тому числі, аграрним сектором економіки України. Важливим інструментом його досягнення є фінансова політика, яка дозволяє сконцентрувати фінансові ресурси на пріоритетних напрямках розвитку суб'єктів аграрної економіки, забезпечити взаємозв'язок і узгодити їх рух, визначити чинники забезпечення розширеного відтворення капіталу. Механізми фінансової політики поєднують державне регулювання та ринкове саморегулювання перехідного процесу на основі функціонування суб'єктів господарювання різноманітних організаційно-правових форм та прав власності у нестабільному середовищі на основі активізації дії мотиваційно-поведінкових та соціально-захисних блоків реформування аграрного сектору економіки, спрямованих на стимулювання підприємництва, інвестування у виробничу сферу, забезпечення зайнятості сільського населення, розвиток соціальної інфраструктури села тощо [3, с. 6].

Державна фінансова політика відтворення капіталу в аграрному секторі економіки розглядається в категоріях ефектів синергії (від грец. *συνεργία* - разом; той, що діє), як система, і емерджентності (англ. *emergence* - виникнення, поява нового), як підсистема [2, с. 92]. Синергетичний ефект виявляється у тому, що спільні зусилля органів державної влади і суб'єктів аграрного виробництва в частині розробки і реалізації заходів фінансової політики, орієнтованої на розширене відтворення капіталу на інтенсивній